

вересні-жовтні 2022 року відбулось суттєве зростання оптово-відпускних цін на куряче яйце [6].

Висновки. Після кризових місяців на початку воєнних дій, починаючи з травня-червня минулого року, виробництво стало більш прогнозованим, з'явилася можливість переоцінити свої виробничі плани й вибудувати стратегію на найближчу перспективу. Однак уже в жовтні минулого року на виробників чекали нові виклики, пов'язані з обстрілами енергетичної інфраструктури країни та відсутністю електроенергії. Це знову ж таки негативно впливало на функціонування всіх технологічних процесів у виробництві. Завдяки відновленню стабільного електропостачання технологічні процеси виробництва нормалізувались. Але ще існують високі ризики повернення до аварійних вимкнень електропостачання, однак виробники уже досить добре підготовлені, адаптовані до такого розвитку подій і проходилимуть їх із мінімальними негативними наслідками [6].

Література

1. Птахівництво – терміни та визначення Українські терміни та визначення понять стосовно птахівництва, які використовують у науці та виробництві згідно ДСТУ 4533:2006.
2. Яців С. Ф. Стан і перспективи розвитку птахівництва у сільськогосподарських підприємствах України. *Агросвіт*. 2021. № 16. С. 26–33. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.16.26
3. *Агробізнес Сьогодні*. URL: <https://agro-business.com.ua/> (дата звернення: 07.11.2023).
4. Савченко, Т., Саванчук Т. (2022). Сучасний стан і тенденції виробництва продукції птахівництва у регіонах України. *Економіка та суспільство*. № 46. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-40> (дата звернення: 08.11.2023.)
5. Карпенко С. Птахівництво розвивається. *Agrotimes*. 11.08.2022. URL: <https://agrotimes.ua/interview/ptahivnyctvo-rozvyvayetsya/> (дата звернення: 08.11.2023).
6. Карпенко С. Що було та що буде. *Agrotimes*. 29.03.2023. URL: <https://agrotimes.ua/interview/ptahivnyctvo-rozvyvayetsya/> (дата звернення: 08.11.2023).

УДК 504

СИДУН Лєна, учениця 10 класу

Науковий керівник – **ГРИЦАЮК Валентина**, вчитель біології та хімії

Отроківська загальноосвітня школа І – III ступенів

с. Отроків, Новоушицька ОТГ, Кам'янець – Подільський район, Хмельницька область, Україна.

ШТУЧНЕ РОЗВЕДЕННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ВИНОГРАДНИХ РАВЛИКІВ В УМОВАХ НОВОУШИЧЧИНИ

Актуальність теми. Дана тема є актуальною, оскільки розведення равликів та створення екзотичних равликових ферм в Україні набуває небаченої популярності. Крім того, в Україні поки немає жорсткої конкуренції в такій перспективній сфері, як переробка равликового м'яса та

виробництво ікри і слизу. А екзотичні страви з равликів можуть стати родзинкою будь-якого кафе чи ресторану та приваблювати туристів в українські міста і села. Тому равликовий бізнес може стати важливим джерелом для розв'язання продовольчої проблеми людства в сучасних умовах. Розведення равликів є перспективною галуззю сільського господарства, так як за короткий термін можна отримати товарну продукцію з високою якістю, за високу ціну.

Мета. Метою роботи є визначити репродуктивний потенціал для промислової технології вирощування та розмноження равлика виноградного в умовах фермерського господарства Новоушиччини для штучної підтримки потенціалу; дослідити продуктивність равлика при згодовуванні лізинOMETіОНіНОЎІ ДОБАВКИ.

Методика проведення експериментальної роботи та аналіз результатів дослідження.

Фермерське господарство «Равликова долина» було засноване в 2020 році. Господарем є Муляр Дмитро Миколайович. Воно знаходиться в селі Кружківці по лівому та правому берегах річки Ущиця. Рельєф цієї місцевості швидше нагадує гірський регіон. У ландшафті виділяються стрімкі схили вкриті хвойним та широколистяним лісом. Клімат місцевості м'який, вологий, помірно – континентальний. Вихід на поверхню крутих схилів тепломістких вапнякових субстратів обумовлює виникнення мікрокліматичних умов, які за своїми характеристиками нагадують середземноморські. В долині часто піднімаються густі тумани. Коли на вершині дме вітер, то тут, в долині, стоїть тиха, безвітряна погода.

Середня температура протягом літа 24,5°C, а взимку –8–12°C, річна кількість опадів – 485–560 мм. Отже, фермерське господарство «Равликова долина» розміщене у вигідному місці для розведення та вирощування равлика виноградного.

Дослідження технології розведення та вирощування равликів ми проводили, працюючи в літній період на фермі «Равликова долина». Площа господарства становить 0, 6 га. Це будинок, в якому є приміщення для маточного стада та інкубатор, де витримані необхідні умови для вирощування молосків. Також на фермі є обладнаний вуличний вольєр огорожений невеликим парканом. Це ділянка площею 0,35 га, що засівається ріпаком який використовується для відгодівлі равликів. Годівлю равликів проводили увечері, перед поливом, один раз в день. Корм роздавали ручним методом. Період відгодівлі равликів тривав з квітня по жовтень.

Дослідження впливу лізинOMETіОНіНОЎІ ДОБАВКИ на відгодівлю та репродукцію равлика виноградного проводили методом груп. Було сформовано дві групи равликів виноградних: контрольна та дослідна. Репродуктивність равлика визначали шляхом зважування кладки яєць та

підрахунку кількості ікринок в кожній кладці. Для дослідження було взято 10 кладок яєць.

Проаналізувавши результати досліджень, було встановлено, що маса кладок та кількість ікринок в них, що були відкладені равликами із дослідної ділянки, є вищими. Отже, годівля з використанням лізинометіоїнової добавки позитивно впливає на репродукцію виноградного равлика.

За результатом проведеного зважування дослідної та контрольної групи встановлено, що при введенні в раціон харчування лізинометіоїнової добавки равлики дослідної групи мають приріст на 14,8% більший порівняно із контрольною, а обсяг виробництва товарної продукції за період з 2021 по 2023 рік з кожним роком зростає. Отже, збалансоване харчування підібране правильно.

Тому, можна зробити висновки, що територія Новоушиччини має сприятливі умови для вирощування їстівних равликів. Фермерське господарство «Равликова долина» є перспективним. На фермі створені оптимальні умови для вирощування, при яких равлик досягає товарної маси та має хорошу якість. Підвищення продуктивності та репродукції виноградного равлика досягається введенням в раціон комбікорму з додаванням лізинометіоїнової добавки що має важливе метаболічне значення.

Література

1. Бегма Н.А. Використання кормів: навчальний посібник. Дніпро: Вид-во, 2018.
2. В. А. Бурлака, В.Ф. Шевчук, І.В. Хом'як та ін. Еколого-біологічні та технологічні особливості вирощування слимака роду *Helix pomati* в умовах півдня українського полісся. *Наук.теорет.зб. Вісник ДАУ*. 2006. №1.
3. В. А. Бурлака, В.Ф. Шевчук, С.М. Беляєв Вирощування слимака роду *Helix pomati* в умовах Полісся України. Еколого-функціональні та фауністичні аспекти годівлі дослідження моллюсків, їх роль у біоіндикації стану навколишнього середовища : Збірник наукових праць. Житомир: «Волинь», 2004.
4. Важинський С.Е. Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: Сум ДПУ імені А. С. Макаренка, 2016.
5. Годівля екзотичних тварин: Навчальний посібник/ В.А. Бурлака, М.М. Кривий, В.Ф. Шевчук та ін/Під загальною редакцією д.с.-г.н. професора Бурлаки. Житомир: вид-во «Рута», 2007.
6. Еколого-зоотехнічні умови ефективного використання кормів. Славо В.П., Карпусь М.М., Кривий М.М. та ін. Київ, 2003.
7. Злобін Ю.А. Екологічні проблеми агропромислового комплексу України на порозі третього тисячоліття. Ойкумена. 1993. № 3.
8. Равлики завойовують свою нішу в тваринництві. URL: <http://agroportal.ua/ua/views/blogs/ulitki-zavoevyayut-svoyu-nishu-v-zhivotnovodstve/>.
9. Розведення равликів як бізнес.URL: <https://dengodel.com/biznes-idei/home-business/380-razvedenie-ulitok-kak-biznes.html>